



**Ajuntament de Granollers**  
Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes  
i Serveis d'Alcaldia

Plaça de la Porxada, 6. 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

## ANUNCI

En data 27 d'abril de 2010 el Ple de l'Ajuntament va aprovar definitivament el Pla Municipal de Participació Ciutadana.

Contra aquest acte administratiu, que és definitiu en la via administrativa, podeu interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant l'alcalde, en el termini d'un mes a comptar des del dia següent a la recepció d'aquesta notificació, o bé directament contra aquest acte podeu interposar recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de la província de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar des del dia següent al de la recepció de la notificació.

D'acord amb l'article 178 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya i, l'art. 70.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, tot seguit es publica íntegrament el Pla esmentat:

### Pla Municipal de Participació Ciutadana

#### 1. INTRODUCCIÓ

##### 1.1. *Com s'ha elaborat aquest Pla Municipal de Participació*

Aquest document és fruit d'un llarg procés d'anàlisi de documentació, de treball de camp i de diagnòstic del teixit associatiu del municipi de Granollers, així com dels diferents òrgans i processos participatius endegats per l'organització municipal. S'ha tractat de conèixer els enfocaments, les estratègies, els mètodes i les tècniques utilitzades en el sí dels diferents departaments, àrees i regidories del municipi per al foment i la posada en pràctica dels processos participatius a escala local.

El procés de redacció del Pla Municipal de Participació va començar a mitjans de l'any 2006, i va coincidir amb un període especialment fèrtil de processos participatius impulsats per l'Ajuntament de Granollers des de diferents àrees i regidories. Entre aquests, cal fer esment, entre d'altres, de la revisió del Pla Estratègic de Granollers, el Pla de Mobilitat o la revisió de l'Agenda 21 local.

El punt de partida, per tant, ha estat la recollida sistemàtica d'informació sobre els diferents aspectes dels processos, instrumentals o estructurals, que s'han donat al llarg d'aquests darrers anys, i que han tingut com a protagonistes les associacions, els grups informals o la ciutadania no associada, i com a impulsores les instàncies tècniques i polítiques de l'Ajuntament de Granollers. Primerament, s'ha realitzat un diagnòstic de la situació del teixit associatiu i de l'organització interna municipal en relació als òrgans i als processos de participació endegats per l'Ajuntament, així com les propostes de millora per dibuixar conjuntament les línies de futur.

Per tal de contrastar i enriquir tot el ventall d'informació recollida, per construir la proposta de pla de participació s'han dut a terme accions formatives, tallers de prospectiva i altres accions de consens.

Aquesta planificació integral de la política participativa conté, per tant, elements de caire polític i tècnic, i ha estat dissenyada de manera conjunta pels diferents actors socials que la fan possible i efectiva: la ciutadania de Granollers, el conjunt de regidories i representants polítics i els tècnics que gestionen el dia a dia i la concreció dels processos de participació i de corresponsabilització. Especialment s'han tingut en compte les opinions, les discrepàncies i les aportacions dels homes i dones que han participat, des de qualsevol instància, en la definició d'aquest Pla de Participació. Al cap i a la fi, aquesta ciutadania és la receptora i la gestora quotidiana de les mesures impulsades des del govern municipal, que tenen com a missió la construcció de la seva ciutat –de casa seva– des de la participació i la responsabilitat compartida.

La transversalitat, entesa com a element definitori i comú a les diferents àrees de govern, esdevé un tret diferenciador i enriquidor a Granollers, quant al fet que obre un procés de participació entre departaments de l'administració municipal, que necessita, per a la seva coordinació i racionalització, un ampli treball de consens, anàlisi i discussió entre tots els agents implicats. Un procés que ha afectat i afecta un ampli catàleg d'interessos ciutadans, que van des de l'urbanisme a la cultura, l'educació o els temes més estrictament sectorials, com ara les persones amb discapacitat, la gent gran, el comerç o el medi ambient, i que caldria estendre a altres àmbits.



**Ajuntament de Granollers**  
Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes  
i Serveis d'Alcaldia

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

Perquè, més enllà d'aquesta complexitat interna de presa de decisions tècniques i institucionals, i les seves interaccions amb la ciutadania, cal comptar amb les noves formes de participació que faciliten les noves tecnologies, integrades en les estructures de gestió municipal i presents, alhora, en les formes ordinàries de comunicació del conjunt de la ciutadania. A més, tots els serveis municipals integren, per missió i per principi, el foment d'aquesta participació com a element i garantia de qualitat i d'avaluació.

Participació i comunicació s'han constituït, al llarg del procés de disseny d'aquest Pla Municipal de Participació, en un mateix fenomen d'interrelació i de construcció de les línies estratègiques, els objectius i l'abast de les polítiques participatives en la ciutat futura.

El Pla Municipal de Participació serveix per orientar l'acció de govern en la seva planificació, incorporant la seva tradició participativa als nous reptes de desenvolupament local i proposant, per a la seva optimització, nous mètodes i estratègies.

De fet, enfortir la comunicació amb la ciutadania és un objectiu clau del Pla d'Actuació Municipal –que es presenta més endavant–, i que persegueix alhora la implantació de nous canals de comunicació i l'impuls de la comunicació directa de l'Ajuntament amb el conjunt de la ciutadania.

### **1.2. El Programa d'actuació municipal 2007-2011 (PAM) i la participació ciutadana**

El PAM 2007-2011 expressa la convicció d'incorporar la ciutadania en la definició de les polítiques i la presa de decisions públiques. Sota aquesta premissa, assenyalada que els espais de participació s'impulsaran des de totes les àrees municipals. Aquest pla de participació s'ha elaborat amb metodologies participatives, i recull els resultats dels diferents grups de treball i dels diferents processos duts a terme en els diferents àmbits de la governança municipal. S'ha convertit, d'aquesta manera, en un punt d'inflexió estratègic per al disseny de les polítiques del govern municipal, entès aquest com un exercici que pensa en la participació ciutadana com una estratègia global inherent i paral·lela a l'acció de govern.

És un document que defineix els objectius generals que l'equip de govern desenvoluparà en aquest mandat. Durant els 4 anys de legislatura, el govern proposa treballar en equip i transversalment per millorar la qualitat de vida de la ciutadania, per cohesionar més la societat des de l'equitat, per fer créixer l'economia, per millorar el benestar de les persones, per satisfer les necessitats educatives i culturals o per guanyar ocupació. En definitiva, es tracta d'un programa amb accions concretes que s'aniran desenvolupant amb un procés obert i participatiu.

La participació ciutadana amb el Programa d'actuació municipal es pot fer a través de l'adreça de correu electrònic: [pam@ajuntament.granollers.cat](mailto:pam@ajuntament.granollers.cat).

A la seva *Introducció*, el document emfatitza la voluntat política del govern d'apostar per la participació:

*L'horitzó de l'any 2011 haurem materialitzat un conjunt d'accions que seran fruit de la participació ciutadana i d'una clara estratègia de govern, amb la suma dels grups municipals. D'un govern que treballa des de la proximitat, escoltant, parlant i compartint les idees, els suggeriments i les opinions de la ciutadania...*

*... Expressem el compromís d'engegar un procés obert i participatiu... Perquè volem compartir el projecte de ciutat amb les ciutadanes i els ciutadans, per continuar transformant Granollers.*

El programa d'actuació municipal conté els 21 principals projectes de ciutat i els eixos programàtics d'actuació més rellevants de cada àrea de l'Ajuntament. A més, cada any, una vegada aprovats els pressupostos municipals, es presenta el balanç de la feina feta i el programa d'actuacions previstes.

### **1.3. El Pla Estratègic de Granollers i la participació ciutadana**

El Pla Estratègic és una oportunitat per pensar i definir col·lectivament la ciutat que volem per al futur. Entre 1996 i 2007 Granollers va portar a terme un primer Pla Estratègic. De l'avaluació dels seus resultats es va desprendre que una gran part (74%) dels projectes havien estat assolits. Aquests resultats, i la transformació de la ciutat i els canvis que s'han produït en l'entorn durant aquests anys, han aconsellat iniciar un segon Pla Estratègic.

El segon Pla Estratègic de Granollers va iniciar els seus treballs el mes de juny de 2008. En cadascuna de les seves fases compta amb diferents espais de participació ciutadana, com ara treballs presencials, participació en conferències estratègiques o en diverses consultes al conjunt de la ciutadania (qüestionaris, banc d'idees, enquestes). Disposa, a més, d'un butlletí electrònic propi<sup>1</sup>. La pàgina web del Pla estratègic<sup>2</sup> és una eina de comunicació i participació, a disposició de tothom per informar-se i fer les seves aportacions.

El procés d'elaboració del segon Pla Estratègic, al mateix temps, ha d'integrar en una estratègia conjunta de ciutat els diferents projectes estratègics que s'han anat endegant en els darrers anys en diferents àmbits (el Projecte educatiu de Granollers, l'Agenda 21 de Medi Ambient, l'Agenda 21 de la Cultura, el Pla de Mobilitat...), que també compten o bé han comptat amb processos participatius.

És, per tant, de la màxima importància, la coordinació del Pla Estratègic amb els diversos projectes i àmbits de participació de la ciutat, que permeti difondre el procés de treball del Pla, intercanviar informacions i sumar esforços en una mateixa direcció.

La voluntat política en l'elaboració d'aquest Pla ha quedat de manifest en la *Declaració institucional del Consell Directiu del segon Pla Estratègic de Granollers*, de juliol de 2008:

*Les institucions i entitats sotsignades, motivades per l'interès cap a la ciutat de Granollers i conscients del paper que hi tenim, hem decidit, a iniciativa de l'Ajuntament de Granollers i un cop avaluats els resultats del Primer Pla Estratègic de Granollers (1996-2007), impulsar conjuntament l'elaboració del Segon Pla Estratègic de Granollers.*

*La ciutat és el resultat de les actituds, els projectes i les accions que tota la ciutadania, les institucions i els agents econòmics i socials tenim i hi portem a*

<sup>1</sup> [plaestrategic@granollers.cat](mailto:plaestrategic@granollers.cat)

<sup>2</sup> <http://www.plaestrategicgranollers.cat>



*terme. El futur de Granollers és una construcció compartida en la qual tots els sectors ciutadans, en funció de les seves possibilitats i competències, hem de participar.*

*Per aquest motiu ens disposem a elaborar un Segon Pla Estratègic amb capacitat per fer-hi partícip tota la ciutadania i desenvolupar la col·laboració institucional i pública-privada necessària perquè la nostra ciutat s'encamini des d'avui a guanyar un futur amb major qualitat de vida, enfortint el compromís de tots i totes amb la ciutat, i orientant en una mateixa direcció els projectes que es desenvolupin a Granollers i el seu entorn.*

...  
*Amb el Segon Pla Estratègic de Granollers volem aconseguir una actitud de major compromís amb la ciutat, i de major confiança i col·laboració entre tots els ciutadans per construir conjuntament el futur de la ciutat que tots volem.*

*Per tot això, amb aquesta Declaració fem una crida a tota la ciutadania a implicar-se en l'elaboració i el desenvolupament de l'estratègia de la nostra ciutat, sobre la base de la participació en els diferents mitjans que l'organització del Segon Pla Estratègic de Granollers posarà a la disposició de la ciutadania.*

Aquest Segon Pla Estratègic, per tant, esdevindrà el document marc per als propers 10 anys en la planificació de la ciutat, incorporant des de la seva concepció la transversalitat, la comunicació i la participació com a eixos vertebradors de la implicació ciutadana.

La discussió del Pla Estratègic, així mateix, és una bona oportunitat per a la posada en marxa d'una agenda comuna de participació al municipi, entesa com a la confluència de convocatòries, processos i òrgans de participació amb una finalitat comuna: la construcció de la ciutat.

Des de principi de 2010 s'està treballant en la preparació d'un qüestionari sobre el II Pla estratègic de Granollers que es lliurarà durant el mes de març a totes les llars de la ciutat conjuntament amb el butlletí municipal per tal de saber l'opinió de la ciutadania sobre el futur de la ciutat i dels projectes que s'apunten com a estratègics.

#### **1.4. La ciutadania i la participació a Granollers**

Un estudi fet a mitjan 2008 per la Diputació de Barcelona sobre la imatge i el balanç de la gestió municipal a Granollers conclou que el 84% dels enquestats se sent molt o bastant satisfet de viure a la seva ciutat. Continua creixent el percentatge de ciutadans que es troben bé vivint a Granollers, augmenta els qui manifesten sentir-se molt satisfets que passa del 33,7% l'any 2005, al 37,1% de 2006, al 43,2% de 2008. El document es pot consultar a la web del Pla Estratègic<sup>3</sup>.

Aquestes dades són el resultat de 600 enquestes fetes per telèfon, entre el 2 i el 9 de juny a persones majors d'edat empadronades a Granollers. Unes dades que corresponen a la tercera enquesta sobre la imatge i la gestió municipal que es fa a la ciutat. Les dues anteriors es van fer l'any 2005 i 2006.

Els ciutadans posen nota a la gestió municipal amb un 6,7 i consideren que els projectes més necessaris pel futur del municipi són la necessitat d'aparcament, el soterrament de la via i la circulació.

Respecte la percepció de l'evolució de la ciutat en els darrers dos anys els enquestats opinen en un 57% que Granollers ha millorat, un 25% manifesta que la ciutat és manté igual, mentre que un 16,2% expressa que ha empitjorat.

Els principals problemes que es detecten a la ciutat per part dels enquestats són el trànsit (31,5%), l'aparcament (24,5%), la immigració (20,8%), la inseguretat (11,8%), la neteja (13,2%) i l'habitatge (5,3%). D'altra banda el 75,7% dels entrevistats opinen que el seu barri està millor o igual que el conjunt de la ciutat. Una dada que indica la sensació de satisfacció de viure al barri.

La gestió de l'Ajuntament és valorada amb un 6,7, una dècima més que l'any anterior. El 59% dels enquestats puntua la gestió municipal entre 7 i 10. Els àmbits de gestió més ben valorats són: la recollida d'escombraries (6,7), l'oferta cultural i d'oci (6,6) i el transport públic (6,5). Per contra la circulació i l'aparcament es mantenen també com els àmbits pitjor valorats, malgrat que la seva puntuació ha millorat lleugerament respecte als resultats obtinguts l'any 2006.

Les actuacions positives més recordades pels entrevistats són les relacionades amb la cultura i l'oci (8,7%), les zones verdes i les actuacions al riu (6,5% en ambdós casos). Per la seva banda les actuacions negatives més destacades estan relacionades amb l'aparcament (7,5%) i els impostos (4,8%). Tot i així més de la meitat dels enquestats no recorda cap actuació negativa.

Ha incrementat el grau de coneixement de gairebé totes les actuacions municipals, especialment en el cas de la Biblioteca Roca Umbert (79,5%).

Segons el 39% dels entrevistats la convivència i la integració dels residents no comunitaris a Granollers és igual que la d'altres ciutats similars, per un 25,8% és millor i només un 10,7% considera que és pitjor.

Pel que fa a la participació en la vida ciutadana, en destaquen els següents aspectes:

⇒ Els equipaments més coneguts i freqüentats de Granollers són les instal·lacions esportives (91,5% coneix, 71,9% hi ha anat), el teatre Auditori (86,8% coneix, 62,7% hi ha anat) i les biblioteques Can Pedrals i Roca Umbert (85,7% coneix, 59,7% hi ha anat).

⇒ Un total de 9 de cada 10 enquestats assisteix als actes de la Festa Major. Aquesta és l'activitat més reconeguda i freqüentada de Granollers, seguida de la Fira de l'Ascensió, el Carnestoltes i la Mitja Marató.

⇒ El 77,5% dels enquestats afirma no pertànyer a cap associació, un percentatge que ha disminuït en relació al 2006. La notorietat dels consells de participació ciutadana ha seguit la tendència positiva detectada al 2006 i un 60,5% dels entrevistats afirma saber que existeixen enfront d'un 39,5% que ho desconeixen.

⇒ Respecte a l'interès en participar-hi no es detecten grans canvis respecte al 2006 a nivell global: un 19% dels entrevistats afirma tenir molt o

<sup>3</sup> [http://www.granollers.cat/AjGra/GRA\\_Archivo/2008-07Informe%20Granollers.pdf](http://www.granollers.cat/AjGra/GRA_Archivo/2008-07Informe%20Granollers.pdf)



bastant interès en participar en els consells (19,9% al 2006) enfront del 61,8% que mostra poc o gens d'interès (63,1% al 2006). Tot i aquesta estabilitat a nivell general s'observa que el percentatge d'entrevistats sense cap interès en participar en els consells ha seguit una tendència a l'alça fins arribar al 34,8% actual.

### 1.5. Què entenem per participació ciutadana

El marc jurídic de Catalunya assenyala en diversos àmbits l'obligatorietat del foment de la participació ciutadana en aquelles qüestions estratègiques per a la població destinatària, i més abastament aquelles que tenen com a objectiu la millora de la cohesió i el benestar social de la ciutadania. El Pla de Govern 2007-2010 preveu modernitzar el funcionament del Govern a través de la incorporació del diàleg social i la participació ciutadana per enriquir el contingut de les decisions públiques i millorar l'eficiència de les actuacions administratives. Així mateix, el Govern va aprovar el Decret 39/2008, de 26 de gener, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental de Participació Ciutadana.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, per la seva banda, estableix a l'article 29.1, del dret a la participació, que *els ciutadans de Catalunya tenen dret a participar en condicions d'igualtat en els afers públics de Catalunya, de manera directa o bé per mitjà de representants, en els supòsits i en els termes que estableixen aquest Estatut i les lleis*. A l'article 43.1, del foment de la participació, estableix que *els poders públics han de promoure la participació social en l'elaboració, la prestació i l'avaluació de les polítiques públiques, i també la participació individual i associativa en els àmbits cívic, social, cultural, econòmic i polític, amb ple respecte als principis de pluralisme, lliure iniciativa i autonomia*.

També la Comunitat Europea ha impulsat aquest protagonisme de la ciutadania com a marc d'actuació i com a requisit d'una nova manera de governar i gestionar *la cosa pública*. Com a exemples, es pot fer esment de la Directiva 2000/60/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2000, o la Directiva 2003/35/CE del Parlament i del Consell Europeu.

A tall d'exemple, i per a qüestions més concretes, tal i com s'especifica a la nova llei d'urbanisme (Decret 1/2005, de 26 de juliol) i en el Reglament 305/2006 de 18 de juliol, la participació ciutadana ha estat un element fonamental en totes les fases de redacció del Pla d'ordenació urbanística municipal, tal i com es va fer en el seu moment a Granollers.

Si s'accepta una denominació genèrica de *participació ciutadana*, gairebé s'inclourien totes aquelles activitats relacionals o comunicacionals entre els governs i la ciutadania. Els diferents nivells de participació oscil·len des dels informatius als executius, que poden incloure la gestió o la cogestió dels projectes concrets. Enmig es troben els nivells consultius i decisoris, que posen l'accent sobre la demanda d'opinió, en el primer cas, i el compromís polític de respectar els acords, en el segon cas, prenent part en tots els casos en la gestió o cogestió de les decisions adoptades.

Així, i des dels punts de vista detectats al llarg del treball de camp, es poden sintetitzar d'aquesta manera les diferents concepcions sobre participació ciutadana:

1. Generalista / indeterminada: qualsevol interacció relacional/comunicativa entre el govern municipal i la ciutadania.
2. Decisòria / executiva: s'acorden les decisions entre govern i ciutadania, es respecten els compromisos adquirits i, en alguns casos, es participa en la programació, l'avaluació o en determinats aspectes de la gestió dels projectes acordats. Es decideix directament sobre allò que afecta a la ciutadania.
3. Intermèdia: és la implicació de la ciutadania en la construcció col·lectiva d'anàlisis i propostes d'actuació.

Sense cap dubte, les TIC obren noves possibilitats en l'àmbit de la participació, i especialment en aquells que tenen a veure amb les consultes puntuals, les opcions de consens o el dia a dia de la comunicació entre govern i ciutadania, i en el si mateix d'aquesta ciutadania. No obstant i això, cal tenir en compte que falta molt per fer en el Disseny Per Tothom o l'Accessibilitat Universal, i que moltes persones i/o col·lectius estan exclosos d'aquesta revolució tecnològica i de l'accés en igualtat de condicions als serveis i productes de la Societat de la Informació. Aquest accés en igualtat és una condició prèvia a la interacció, la comunicació i, en darrer terme, a la participació en l'àmbit públic. La gent gran, les persones amb discapacitat o els col·lectius en risc d'exclusió social poden ser alguns d'aquests agents socials que necessiten, per a la seva efectiva participació, d'eines suplementàries i innovadores que facilitin i promoguin el seu accés a les pràctiques participatives.

Per tal d'acotar el concepte de participació ciutadana, ens podem remetre a la definició continguda en el Pla interdepartamental de participació ciutadana (pàgines 6-7):

*... entenem per participació ciutadana tot procés ordenat d'argumentació entre participants representatius de la diversitat de punts de vista i de les vivències de la ciutadania, on es defensen alternatives diverses en el marc dels processos de presa de decisions públiques. És treballar, debatre per trobar el consens possible, a través de l'argumentació, del raonament i quan aquest no sigui possible, recollir el dissensió ja que ens aporta una percepció més real de les posicions dels diferents actors socials relacionats amb aquells temes. El diàleg cerca assolir un discurs col·lectiu o, almenys, delimitar amb exactitud quines són les causes dels conflictes i acaba amb un document útil per prendre decisions polítiques.*

...

*Es tracta de tenir present l'opinió de la ciutadania en les decisions públiques, raó per la qual un component imprescindible d'aquests processos és el compromís que els responsables polítics tindran en compte aquestes preferències en el moment de prendre les decisions i, per tant, donaran explicacions per les decisions que han pres.*

Paga la pena subratllar alguns dels aspectes recollits en aquesta definició:

- Es tracta d'un procés ordenat d'argumentació entre alternatives diverses.
- Es busca assolir un discurs/document col·lectiu, d'utilitat per a la presa de decisions polítiques.
- Els polítics tindran en compte les preferències mostrades i donaran explicacions per les decisions al respecte.

Les polítiques actives de participació ciutadana permeten, per tant:

- Les aportacions de la diversitat integrada en un territori comú i en un projecte de ciutat (diversitat).
- L'enriquiment i la vàlua individual i col·lectiva dels agents implicats (capital social).
- La facilitació de les decisions polítiques (eficàcia).
- L'aprofundiment en la confiança mútua i la proximitat (comunitat).

El què s'anomena democràcia participativa i participació ciutadana inclou, així mateix, diverses formes de promoció d'aquesta participació, que s'han consolidat al municipi de Granollers en els darrers anys i han impregnat, en una gran diversitat d'àmbits i d'interessos locals, la cultura de la participació.



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

La redacció d'un Pla Municipal de Participació és un pas endavant en la concreció perdurable i ordenada d'aquestes iniciatives de participació.

En essència, un Pla Municipal de Participació configura una manera de governar, de comunicar-se i de relacionar-se, que es podria fonamentar en les següents premisses:

**a) Lideratge polític**

L'objectiu d'aconseguir un nou marc de relacions ha de partir de la voluntat política de l'equip de govern, perquè significa incorporar canvis en la gestió municipal, amb més transparència, transversalitat i participació. Aquest nou paradigma es construeix sobre els pilars de la comunicació, la relació i la flexibilitat de totes les parts.

**b) Consens ciutadà**

Les associacions, les persones no adscrites, les organitzacions i el govern s'han de relacionar en uns espais dissenyats conjuntament, en un espai que simbòlicament i físicament és la ciutat. La corresponsabilitat i el diàleg han de permetre un ampli consens per incrementar, modificar i definir les estratègies i el contingut d'aquest Pla.

**c) Sostenibilitat**

L'esforç de consens i de lideratge ha de tenir el seu reflex en la sostenibilitat del Pla, en l'ambició de la seva vigència i en la seva perdurabilitat més enllà de la legislatura on s'hagi aprovat.

**a) Economia de recursos**

Cal aprofitar tota l'experiència participativa d'un municipi com ara Granollers, que no comença de zero i que ha tingut oportunitat d'avaluar tant els aspectes positius com els que s'han de modificar o han generat menor grau de consens.

### **1.6. Què és el Pla Municipal de Participació Ciutadana?**

El Pla Municipal de Participació Ciutadana és un document estratègic per a la definició d'un model de gestió municipal, mitjançant el qual s'estableixen uns objectius compartits i unes normes comunes, adreçades a facilitar la corresponsabilitat i la governança de la ciutadania en la gestió del municipi.

També anomenat Pla Director de Participació Ciutadana, és un instrument de planificació amb què es dota el govern de Granollers per tal d'orientar la participació ciutadana en els propers anys. Té, doncs, voluntat de convertir-se en el full de ruta a mitjà termini, i ha de vetllar per incorporar una manera de governar més compromesa, participativa i relacional.

El Pla permet a l'acció de govern l'establiment d'objectius, com també el disseny de mètodes i estratègies per tal d'assolir-los. No es tracta, per tant, de nous continguts o competències, sinó una manera d'interaccionar amb la ciutadania i d'adaptar-se als nous reptes de les societats complexes.

No té caire d'agenda d'actuacions en àmbits o en àrees concretes, sinó que permeabilitza la societat local per tal que es puguin assolir uns compromisos concrets, una missió comuna i uns mètodes adequats. Necessita, per tant, d'un esforç de consens entre l'acció de govern i el conjunt de la ciutadania, i un fort grau de compromís personal i col·lectiu.

Un cop assenyalats els objectius, aquest instrument ha de garantir-ne una direcció adequada, una estratègia comuna i uns mecanismes i processos de treball per a la finalitat perseguida: la creació d'espais de diàleg, de compromís, d'execució i d'avaluació continuada de la política municipal.

Per tal que aquests objectius siguin comuns a tota l'administració local, cal que en la seva definició i la seva posterior execució s'involucrin totes les regidories, àmbits i serveis. Aquesta transversalitat i integralitat del Pla afecta, per tant, totes les àrees i a tota l'organització, i molt especialment a aquelles actuacions que tenen relació directa amb la ciutadania.

### **1.7. Objectius generals**

L'establiment d'una estratègia de govern participatiu requereix donar resposta als criteris i directrius que l'han de sustentar, i ha de respondre a quatre qüestions bàsiques:

#### **1. Identificar l'àmbit: Sobre què es participarà?**

Es tracta de definir, més enllà dels aspectes que assenyalen les normes i reglaments vigents, com ara els períodes d'informació pública, quins són els grans àmbits o temes que seran sotmesos a processos de participació ciutadana. L'elaboració d'una Agenda Participativa pot ajudar a sistematitzar i organitzar els objectes de les accions i els processos de participació programats a la ciutat.

#### **2. Identificar els actors socials: Qui ha de participar?**

El Pla s'adreça a tota la ciutadania, associada o no, i per tant ha de donar compliment al compromís que tothom ho pugui fer. Associacions i ciutadania, en general, en són els grans destinataris, però cal afinar en els processos concrets per tal d'identificar-ne els col·lectius diana i, com ja s'ha comentat anteriorment, cercar la implicació de persones i col·lectius tradicionalment exclosos.

#### **3. Estructurar la participació: Com s'ha de participar?**

Més que no pas un catàleg d'òrgans, processos o accions participatives dutes a terme, convé estructurar aquesta participació –permanent, circumstancial, formal o informal- i definir l'articulació entre l'estructura formal (els òrgans estables) i els processos o accions puntuals.

#### **4. Validar la participació: Com s'avalua el procés?**



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

S'assenyala, com a plus de qualitat del Pla, la definició dels mecanismes i mètodes que avaluin, de manera permanent, el seu grau d'acompliment, les millores a introduir i la devolució a la ciutadania i a la resta d'agents.

### **1.8. Objectius operatius**

En base als objectius específics, aquests objectius operatius corresponen a aquelles actuacions que l'Ajuntament de Granollers ha de posar en marxa per tal de garantir i millorar la participació de la ciutadania en la construcció de la ciutat.

- Definir una estratègia de participació, basada en un model específic i global de participació al municipi.
- Definir la finalitat d'aquesta participació (per a què es participa?).
- Identificar els principis metodològics i el sistema estable de participació.
- Sistematitzar i ordenar els mecanismes i els canals de treball específics que s'han de posar en marxa per assolir els objectius.
- Garantir l'eficàcia i l'eficiència del model i de l'estratègia, mitjançant l'adequada dotació de recursos i dels canvis organitzacionals interns.
- Fomentar la participació de la ciutadania associada i no associada, i especialment aquells col·lectius i aquelles persones amb especials dificultats per fer-ho (foment de la igualtat d'oportunitats).

### **1.9. Marc polític de l'Ajuntament de Granollers en el foment de la participació**

#### **El Pla Municipal de Participació és un compromís polític de l'Ajuntament de Granollers**

La voluntat de foment de la participació ciutadana per part de l'Ajuntament de Granollers s'estén més enllà del què es recull com a dret a l'actual ordenament jurídic; n'assumeix, en aquest sentit, un compromís polític amb els objectius que assenyala aquest Pla Municipal de Participació Ciutadana.

#### **La missió del Pla és fomentar el creixement de la participació ciutadana**

Aquest govern municipal, legitimat pel sistema democràtic, aposta per l'aprofundiment de la democràcia participativa com a afegit de qualitat en la gestió de les polítiques públiques. Aquest aprofundiment requereix d'un major protagonisme, implicació i responsabilitat de la ciutadania de la ciutat en el disseny, seguiment la gestió i l'avaluació de les mesures de govern. S'aposta per un creixement quantitatiu -de persones i d'entitats- i qualitatiu - d'implicació i de responsabilitat compartida-.

#### **L'Ajuntament aposta per la universalització del dret a participar**

Cal incloure en aquest creixement qualitatiu i quantitatiu la recerca compartida de noves fórmules més efectives i eficients de participar en els afers públics, per tal d'incloure en els processos i òrgans de participació tant la ciutadania associada com la no associada, i especialment aquelles persones i col·lectius que no s'han implicat tradicionalment, però que disposen dels mateixos drets i oportunitats que la ciutadania més participativa. El Pla Municipal de Participació Ciutadana és una invitació a la totalitat de la ciutadania de Granollers, plenament compatible amb la implicació d'aquesta ciutadania en la seva vida social i comunitària.

#### **La construcció de la ciutat és un procés d'aprenentatge**

Granollers disposa de diversos canals i mecanismes de participació en la construcció de la ciutat, l'avaluació dels quals serveix de base per a aquesta nova aposta estratègica. La validació dels resultats, la formació, la innovació i el seu reflex en la quotidianitat de les relacions entre la ciutadania i el govern municipal, són la base d'un procés d'aprenentatge conjunt i d'una nova cultura relacional.

L'Ajuntament es compromet, en aquest sentit, a exercir el lideratge i la màxima responsabilitat en la funció educativa de les polítiques de participació impulsades i/o facilitades des del propi govern de la ciutat.

### **1.10. Marc metodològic de l'Ajuntament de Granollers en el foment de la participació**

#### **Criteri de transparència**

Tant el procediments com la gestió dels projectes i mecanismes participatius, puntuals o estables, han de contemplar la delimitació dels rols i responsabilitats dels agents implicats: polítics, tècnics i ciutadania. S'han de difondre i respectar els acords de l'abast, les característiques, la selecció, la convocatòria, els mètodes i el seguiment dels projectes participats. S'haurà de vetllar, especialment, per la presència de la diversitat d'opinions i de la idoneïtat dels participants en els processos, òrgans o instruments de participació.

#### **Criteri d'igualtat d'oportunitats**

Cal promoure mètodes, tècniques i marcs de participació que permetin l'accés de tota la ciutadania, facilitant-ne els recursos que la facin possible, i en igualtat de condicions, amb independència de les condicions socioeconòmiques, les capacitats o els coneixements d'aquestes persones. Aquest principi afecta totes les fases dels processos endegats, des dels criteris de convocatòria al desenvolupament de les sessions i el retorn de la informació, i especialment al fons i la forma de la comunicació i la relació entre la ciutadania i l'Ajuntament.

#### **Criteri d'eficiència**

El model organitzatiu garantirà que tots els contextos específics de participació es desenvolupin en un marc adequat d'informació als assistents i de



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

coordinació interna entre les diferents àrees o àmbits municipals, per tal d'evitar duplicitats i esforços o expectatives innecessàries. En tot cas, s'haurà de triar l'opció més inclusiva, més clara i més eficient.

#### **Criteri d'eficàcia**

Els processos i les accions participatives endegades han d'estar planificades, en cada cas concret i en el conjunt del model, amb tot un seguit d'objectius, resultats esperats, calendari d'activitats, procediment - metodologia, tècniques a utilitzar -, avaluació i difusió del procés.

#### **Criteri de realisme**

Cal delimitar els objectius sota el principi de realisme: només es potenciaran aquells processos els resultats dels quals pugui assumir totalment o parcialment el mateix Ajuntament, i informant-ne, en tot cas, de les possibilitats i límits de l'acció municipal.

#### **Criteri de vinculació**

A despit de les responsabilitats i les funcions dels òrgans estables de participació i dels projectes de participació, impulsats des d'una o una altra àrea municipal, és necessària una estreta vinculació entre tots dos àmbits, i entre aquests i el govern municipal, per tal de respectar i enfortir els acords adoptats i la seva implementació.

#### **Criteri de qualitat**

El desenvolupament dels projectes i l'optimització dels mateixos òrgans de participació requereix d'assessorament i de dinamització tècnica en major o menor grau, però en tot cas requereixen d'eines de supervisió i de suport tècnic.

#### **Criteri de globalitat**

El disseny, el desenvolupament i la resta d'elements que integren la dinàmica participativa de l'Ajuntament es regiran pel principi d'una sola agenda participativa, comuna a tot el municipi i sota els criteris i el model expressat en aquest Pla Municipal de Participació .

#### **Criteri de descentralització**

S'impulsaran i afavoriran processos i òrgans participatius des de les diferents àrees municipals, i especialment aquells que s'imbriquen amb la territorialitat dels diferents barris de la ciutat i els seus equipaments, i que afecten un o més àmbits o interessos a debatre.

#### **Criteri d'interacció**

Tots els processos endegats han de generar resultats concrets, i la devolució o el retorn dels acords i compromisos adoptats als actors socials que n'han participat. La planificació de la comunicació amb la ciutadania i la seva participació en els processos i/o òrgans s'executaran de manera coordinada i simultània: la participació ordenada requereix de l'adequada comunicació i interacció amb els agents socials. La comunicació ha de ser clara, accessible i, quan s'escaigui, degudament temporalitzada.

#### **Criteri de coherència**

L'estructura organitzativa de l'Ajuntament s'adequarà, en recursos i mitjans, a la voluntat política del Govern de fomentar i impulsar la participació ciutadana. Aquesta estructura ha de garantir la transversalitat de les accions, la coherència amb els objectius i els mitjans disponibles i la identificació del govern municipal com a agent promotor i impulsor de la participació.

## **2. SÍNTESI DE LA DIAGNOSI PARTICIPADA**

### **2.1. Introducció**

Durant la tardor del 2005, l'Ajuntament de Granollers va realitzar un cicle formatiu amb l'equip de govern, els caps d'àrees i els tècnics de diferents àrees municipals amb l'objectiu de donar una perspectiva estratègica global a les accions participatives que es realitzin al municipi. En aquest procés formatiu, l'equip de govern va reflexionar sobre els anteriors processos participatius i sobre les línies estratègiques del futur Pla Municipal de Participació que posteriorment van ser desenvolupades pel comitè tècnic.

A partir d'aquestes línies estratègiques s'encarrega la realització d'una diagnosi dels diferents òrgans i processos participatius amb l'objectiu d'elaborar el Pla Municipal de Participació. Però, abans d'elaborar aquest Pla l'equip de govern acordà, en una primera fase, assentar les bases per encarar i aprovar el Pla de participació més endavant.

En aquest procés previ de consultoria, que va de juny a novembre de 2006, s'ha analitzat la estructura associativa així com els organismes de participació institucional i els processos participatius endegats des de la organització municipal.

La tercera fase va consistir en un taller participatiu (café-diàleg), que va comptar amb la participació de representants de les entitats, ciutadans i ciutadanes, tècnics municipals i polítics.

A partir del taller, comença la quarta fase, en la qual un grup de treball sorgit del taller, va aprofundir en les propostes sorgides de la tercera fase i en va sortir la redacció provisional del Pla.

Tant la diagnosi prèvia com la formació, i la mateixa redacció provisional del Pla Municipal de Participació Ciutadana, han estat encarregades a la Fundació Desenvolupament Comunitari.

Per a la selecció de les mostres citades s'han tingut en compte diferents variables: opinió crítica / afí en relació a l'organització municipal, sectors: temàtics/transversals, nivell de participació: informatiu/deliberatiu/ decisor/ executiu, perfil d'actor: polític (govern/oposició), tècnic, entitat, ciutadà no organitzat, procés: global/sectorial....



Primer es va analitzar la situació del sector associatiu, a continuació es va estudiar la situació dels diferents consells municipals i processos participatius identificats.

Per tal d'analitzar els diferents consells, espais, consultes i processos de participació ens basarem en els següents nivells de participació:

- ✓ **Nivell informatiu:** Els promotors dels plans, projectes, consells els fan públics, presenten les propostes, però no donen gaires oportunitats per opinar sobre els mateixos, i molt menys, influir en les fases de disseny, realització i seguiment.
- ✓ **Nivell consultiu / deliberatiu:** S'obren canals a través dels quals la ciutadania i el teixit socials poden donar la seva opinió en relació a plans o projectes, però no hi ha mecanismes que permetin la seva influència en la presa de decisions.
- ✓ **Nivell decisor:** Els actors implicats en un tema concret deliberen i acorden una decisió entre tots. Una vegada presa la decisió hi ha el compromís polític de respectar els resultats presos en les matèries acordades prèviament.
- ✓ **Nivell executiu:** Els actors implicats participen en la fase de programació o disseny així com en la fase de realització i en l'avaluació del projecte. També s'inclou la possibilitat de gestió o cogestió.

A continuació es defineixen els processos, les consultes i els espais de participació, així com la transversalitat i la coordinació:

- Els processos són aquelles accions encadenades o seqüencials que s'executen durant un temps determinat per diferents actors: ciutadania no organitzada, entitats, tècnics, polítics... implicats en coordinació amb el govern municipal.
- Les consultes puntuals són aquelles iniciatives que tenen per objectiu conèixer l'opinió dels ciutadans en un aspecte concret i determinat, amb voluntat de tenir-la en compte. Parteix d'una proposta tècnica concreta, elaborada prèviament i que es posa a consulta d'alguns ciutadans o entitats.
- Els espais són tot àmbit, instància on s'estableixen pràctiques participatives que permeten la incidència de la ciutadania o de les seves organitzacions en la gestió municipal. Així, els consells ciutadans o municipals es consideren espais, però en aquest treball els hem diferenciat entre si. En canvi, els grups de treball dels consells municipals els hem inclòs en l'apartat d'espais.

D'altra banda, s'entén la transversalitat, com un treball intern de l'organització municipal, on s'impliquen diferents àrees rellevants per un mateix tema, projecte o procés. Els processos que aconsegueixin aquest treball intern transversal, implicant a les diferents àrees tant a nivell tècnic com polític, són processos més eficients. De fet, les pròpies demandes ciutadanes solen ser generadores de transversalitat.

La recollida de l'opinió dels tècnics municipals d'un mateix departament i el treball intern que se'n deriva es considera coordinació i participació interna.

En gairebé en totes les àrees municipals, hi ha consells municipals o processos participatius en marxa. La gran majoria, com és habitual en altres administracions locals, es concentren en les àrees anomenades de serveis a les persones, en aquest cas, a l'àrea de Cultura. En contrast, a Granollers, també a l'Àrea Territorial (Servei d'Obres i Projectes) es generen alguns espais i processos participatius.

## **2.2. Anàlisi del teixit associatiu**

Presentem els trets més característics del teixit associatiu analitzats en aquesta Diagnosi:

- El moviment associatiu a Granollers és ric i amb una llarga trajectòria. La seva riquesa rau en l'elevat nombre d'entitats, més que no pas en la pluralitat temàtica. Més del 30% són de caire cultural, seguides per les de suport social, d'esports i de cooperació i solidaritat. Existeix menys presència d'entitats juvenils i gairebé nul·la de medi ambient.
- Segons l'*Enquesta de Consum i Hàbits culturals de Granollers* (2005), un 20% de la població, de més de 14 anys, pertany a una associació. El perfil d'aquests ciutadans té majoritàriament entre 35 i 54 anys i tenen estudis secundaris, universitaris o altres. Majoritàriament pertanyen a una entitat esportiva o cultural.
- Dins les associacions culturals destaca el dinamisme de les entitats que promouen les festes i tradicions populars, entre d'altres.
- En relació a la coordinació entre les entitats, en destaca la inexistència de federacions o coordinadora d'entitats per àmbits temàtics, especialment dels majoritaris com la cultura. Algunes entitats proposen que la coordinació d'activitats podria anar a càrrec de l'ajuntament o bé a través dels consells municipals existents.
- Sembla que les entitats amb més capacitat de mobilització de la ciutadania en les seves activitats són les de nou format, les més innovadores. Es a dir, les més flexibles i permeables a la participació temporal o esporàdica i de caire més lúdic o informal. Aquest és el cas de Blancs i Blaus i de la Mitja Marató.
- En relació a la dependència o autonomia econòmica de les entitats vers l'ens municipal, s'observa que per a la majoria la subvenció de l'Ajuntament representa el gruix del seu pressupost, que per a algunes aquesta subvenció significa una petita part dels seus ingressos i, finalment, n'hi ha poques que fugen de tota dependència amb l'Ajuntament i tenen fórmules alternatives de finançament.
- A nivell de l'organització municipal, a cada àrea li correspon la relació amb les entitats afins a la seva temàtica. Aquest fet comporta avantatges, com el major control i seguiment de les subvencions, però també presenta algun inconvenient com la limitació de la relació entre entitats que no siguin del mateix àmbit temàtic o la realització d'un treball transversal o de coordinació entre les diferents àrees municipals.
- La valoració de les entitats entorn de la seva experiència en els processos de participació ciutadana endegats per l'ajuntament és diversa. D'una banda, es qüestionen els mecanismes de difusió d'aquests processos doncs sovint no arriba la informació a les entitats o aquesta no és prou clara per sentir-se convidats a participar-hi. D'altra banda, es comenta que els participants habitualment són els mateixos en els diferents processos. Per altra banda, manifesten que l'Ajuntament té un paper excessivament "intervencionista", és a dir, un procés és liderat, convocat i conduït únicament per





**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

l'administració local. Algunes entitats participants manifesten el descontent pel fet de no conèixer els resultats o conclusions del procés, com també la seva evolució i això fa plantejar la utilitat de la seva participació. De nou, en la devolució de resultats caldria revisar els mecanismes d'informació.

### **2.3. Anàlisi dels consells, espais i processos participatius**

#### **2.3.1. Consells i espais de participació**

L'Ajuntament de Granollers disposa d'una sèrie de vies i canals estables de participació ciutadana, alguns amb format de Consell Municipal i d'altres amb formats similars (fòrums, taules, etc.). La creació d'aquests consells, des de 1996 ençà, es preveu en els programes d'actuació municipal (PAM).

Per definició, un Consell és un òrgan d'assessorament i consulta sobre les polítiques públiques, creat a instàncies de l'Ajuntament, i en formen part entitats i de vegades també ciutadania no associada. La decisió última sobre les actuacions o programes recau en el Govern Municipal, però, de tota manera, per voluntat política i per determinació municipal s'obre i es comparteix el seu procés de decisió amb els consells

A Granollers, dels consells i espais de participació analitzats, se'n desprenen uns trets comuns a tots ells. Primerament, i com ja hem assenyalat, han estat creats a proposta de l'Ajuntament. El que varia però, és el fet que ha motivat la seva creació.

En alguns casos, respon a una situació existent en un moment donat. És el cas, per exemple, de la Taula d'Acollida. Arran del moviment d'oposició a la construcció d'una mesquita al barri de Tres Torres es va posar de manifest la necessitat d'acollir els col·lectius immigrants, necessitat que prèviament s'havia previst en el PAM 1999-2003.

Un altre element en comú, si bé no es dona en tots els casos, és l'existència de dos nivells de treball en el si dels consells: el plenari i les comissions o grups de treball. En tots els consells se celebren reunions plenàries, on es convoca a tots els membres. En general, al plenari es marquen les línies generals d'actuació del consell i es ratifiquen les propostes realitzades per comissions de treball, que esdevenen grups de treball de petit format, més operatius i més permeables al debat i la participació. És el cas, per exemple, del Consell de Cultura i del Consell de l'Esport.

Tant les reunions plenàries com les reunions de les comissions són convocades i conduïdes des de la regidoria corresponent. Generalment, els temes a debatre i a discutir són proposats per l'Ajuntament, que els exposa al Consell amb l'objectiu de recollir valoracions i propostes.

La dinàmica i el resultat pràctic de les reunions dels diferents consells són potser els elements més diferenciadors. El marc legal no permet que les propostes i decisions d'aquests organismes siguin directament vinculants, però a la pràctica, és la voluntat política la que determina si el govern municipal assumeix o no aquestes propostes.

L'assistència a cadascun dels òrgans de participació també és desigual. S'observa que el grau de participació depèn, en bona mesura, de la capacitat de decisió que s'atorga a cada consell. També influeix la situació concreta de les entitats i el fet de trobar propostes i activitats a realitzar de forma conjunta. A les entrevistes es valora que la manca d'espai per al debat i de capacitat d'influir en el procés de decisió en el si dels mateixos consells i òrgans de participació sovint desmotiva l'assistència de la gent, i especialment la de la ciutadania no organitzada. Un dels elements que es critica dels òrgans de participació de l'Ajuntament és que sempre hi participa el mateix cercle d'entitats.

El tema de la participació de les entitats als Consells és un dels temes més recurrents sorgits a les entrevistes. Respecte les entitats que ja participen en el si dels consells, tant els tècnics com les pròpies entitats critiquen certa passivitat. En general, les entitats acudeixen quan se les convoca i proposen quan se'ls ofereix l'espai, però rarament proposen temes per a l'ordre del dia o s'impliquen més enllà de l'assistència a reunions. Un segon tema que també es verbalitza freqüentment a les entrevistes és la composició exclusiva d'entitats en el si de la majoria dels Consells. En alguns casos, es troba a faltar la participació de ciutadania no associada. Es podria considerar que el sector associatiu és representatiu de certs sectors (col·lectius o territoris), però el fet de restringir la participació al Consell a les associacions pot implicar deixar de banda l'opinió o les propostes de sectors poblacionals o territorials no associats més diversos.

Quant a les valoracions generals sobre el funcionament dels Consells, assenyalarem la unanimitat en les opinions recollides respecte al funcionament tècnic, ja que en tots els casos es considera correcte. En allò que hi ha divergència però, és en l'opinió sobre la periodicitat de les reunions. En general, podríem dir que, quan es tracta de consells informatius (com el Consell de la Gent Gran), una periodicitat espaciada ja es considera suficient, però en consells consultius (com el Consell de Cultura), es considera que caldria realitzar reunions més freqüents per tal de poder debatre i proposar amb una antelació suficient.

De tota manera, sembla que la percepció de les entitats sobre la utilitat dels consells té una relació directa amb la seva expectativa a l'hora de participar-hi. Així, entre les entitats entrevistades es cospa que els consells satisfan l'expectativa d'obtenir informació (sobre temes relatius a l'àmbit concret del consell i sobre temes de ciutat), i també l'expectativa de tenir un espai de trobada i coordinació periòdica entre les entitats i amb l'Ajuntament. Un altre factor que determina la percepció d'utilitat és la capacitat de desenvolupar projectes conjunts entre els participants als consells, fet que potencia l'intercanvi i el coneixement entre les entitats que en formen part. Però el que genera graus de satisfacció desiguals és l'expectativa de participació, quant a la utilitat dels temps dedicats, del debat i dels acords presos i si aquests són tinguts en consideració per l'equip de Govern Municipal.

Es valora que l'expectativa de la màxima utilitat depèn del tipus de consells i sobretot si, des de l'inici, està clar el nivell de participació on es pot arribar. Així, si una entitat entra en un consell i rep la informació clara que aquell és un òrgan consultiu però no decisor, sap que la seva expectativa, d'entrada, és aquella. Quan no és té la informació o aquesta no és clara, és quan es poden generar expectatives errònies.

Com a conclusió, s'observa que cada consell té una evolució, una dinàmica pròpia i uns resultats determinats, on es valora sobretot la possibilitat de trobada entre les entitats del sector i també per a obtenir informació a nivell de l'àmbit i de la ciutat.

#### **2.3.2. Processos de participació**

Granollers és una ciutat rica en processos participatius i en activitats associatives. Arran d'aquest estudi s'han comptabilitzat 11 processos engegats en un curt període de temps pel propi Ajuntament. El primer iniciat l'any 1996, el Pla Estratègic de la ciutat. Des de llavors, diferents àrees de l'Ajuntament han pres la iniciativa de portar a terme projectes i línies de treball pròpies de manera participativa, és a dir, implicant la ciutadania organitzada en la seva elaboració i en el seu desenvolupament. En general, aquesta crida a la participació ha estat de forma consultiva: demanant o recollint l'opinió dels ciutadans.



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

El volum de processos ha anat creixent, especialment aquests darrers anys. Durant el 2006 s'han desenvolupat 8 processos participatius simultàniament. Realitzar 8 processos de manera simultània, a més de les 3 consultes puntuals, els 12 consells ciutadans i els corresponents grups de treball ha suposat un sobreesforç en algunes àrees tècniques i, especialment, un desgast per a les entitats i la ciutadania, donat que sovint es convoca, i hi participen, els mateixos.

Aquest creixement de la participació no respon únicament a la voluntat pròpia de l'Ajuntament o alguna de les seves àrees, sinó també a la pressió de l'entorn social.

D'altra banda, cada vegada és major el nombre de mesures reglamentàries que requereixen l'aplicació de processos participatius a les administracions públiques locals. Aquests són els casos de l'Agenda 21 local, el Pla de Mobilitat o el Pla d'ordenació urbanística municipal.

Internament, diverses àrees experimenten l'oportunitat i el valor afegit de convertir algunes de les seves línies de treball en processos participatius. Alguns amb resultats brillants, amb molta bona acollida dels diferents implicats que traspuen entusiasme. És el cas del projecte *Fem un Jardí*, que a banda d'assolir els objectius marcats, es considera que ha ajudat a compartir projectes amb una àrea molt tècnica.

Per tant, és necessari dotar-se d'un equip tècnic que coordini i impulsi les iniciatives i processos que es duen a terme a l'Ajuntament, per tal de facilitar la participació ciutadana.

#### **2.4. Gestió i organització interna**

S'observa una manca d'una metodologia política municipal compartida de participació. Per aquest motiu, cada regidoria planteja els processos participatius segons el seu criteri i la seva planificació. En conseqüència, els responsables tècnics de cada àrea, responen a les seves pròpies directrius, endeguen els processos participatius de manera unilateral, segons la manera d'entendre'ls de cadascú. En alguns processos analitzats, excepte l'àrea directament promotora, les altres no en solen tenir coneixement. Aquest fet provoca confusió en les entitats que no acaben d'entendre aquesta descoordinació, quan es tracta de la mateixa organització municipal.

Es fa palès, doncs, que cal augmentar les mesures de coordinació, tant a nivell dels responsables polítics com dels equips tècnics, per fer front a processos participatius que sovint són transversals i per tant, incideixen en diferents àrees.

En aquest sentit, la comunicació es converteix en un aspecte clau. D'una banda, la comunicació entre àrees per poder-se coordinar i treballar conjuntament i, d'altra banda, la comunicació amb la ciutadania. S'observa la dificultat de transmetre la informació a la ciutadania tant a l'inici, durant el seguiment i especialment al final del procés. Es percep que es convoca a participar, però no s'informa sobre quin ús se'n farà d'aquelles propostes, ni de l'evolució que segueix el projecte.

Dins de l'equip tècnic de diverses àrees municipals, es considera que donar cabuda a processos participatius dins les seves tasques no és fàcil, malgrat l'interès professional que expressen els tècnics. La qüestió és com incloure les tasques que suposen els processos participatius per tal de compaginar-la amb les tasques assignades en el dia a dia. Com s'ha dit, un procés participatiu demana d'una planificació a nivell polític, però també a nivell tècnic, per tal de marcar quines són les prioritats en les funcions i tasques del personal de cada àrea. Sovint, la dedicació i atenció d'algun tècnic durant el període que dura un procés pot ser realment intensa.

Per aquest motiu, es fa necessari que cada procés participatiu tingui assignat l'equip tècnic adient i que, primer políticament i després tècnicament, es marquin correctament els protocols interns pel disseny, la planificació, la metodologia, el desenvolupament, la devolució i el seguiment, com també els recursos convenients de qualsevol procés que s'iniciï en el marc de l'organització municipal.

Tanmateix, es reconeix la importància i la necessitat d'una referència política durant el desenvolupament d'un procés. D'una banda, el responsable polític ha de marcar les línies estratègiques i donar les directrius a l'equip tècnic. D'altra banda, és necessari que durant el procés, el o els polítics responsables assisteixin a alguna de les trobades que es fan amb la ciutadania, especialment a l'inici o al final de la jornada per tal de reconèixer el valor d'aquella acció i donar a conèixer quin ús es farà de les propostes recollides. En últim terme, es tracta d'una tasca pedagògica de coresponsabilització dels presents amb l'acció col·lectiva de govern.

A tall de síntesi d'aquest apartat, dir que qualsevol procés participatiu ha de tenir una política estratègica comuna i una línia de treball que vinculi i articuli tot l'Ajuntament, polítics i tècnics, en un mateix projecte. Amb aquests tipus de projectes continuats en el temps es requereixen canvis en la manera de treballar, en l'organització i, sobretot, en la coordinació entre departaments i àrees per garantir el seu bon desenvolupament.

#### **2.5. Metodologia de treball**

Darrerament, han augmentat les expectatives de la ciutadania en relació al desenvolupament de projectes que afecten a la col·lectivitat. En aquests projectes, la ciutadania que hi participa espera que podrà incidir en la presa de decisions. Per aquest motiu és tan important deixar molt clar a l'inici del procés quin serà el compromís i el paper dels membres que integrin el procés participatiu. Es recomana que aquesta informació sigui donada, de manera clara i concisa pel polític o polítics de l'àrea responsable a l'inici del procés.

En aquest sentit, el major desencís de les expectatives de les associacions i la ciutadania es pot produir amb els resultats del procés, quan no se'n fa una devolució, o del seguiment de l'execució dels acords resultants. És a dir, quan es considera que un procés queda obert i no es tanca adequadament. És especialment en aquest moment quan la ciutadania es planteja quina és la utilitat real de la seva participació en aquests processos.

Per aquest motiu, abans d'iniciar un procés, cal una planificació on es marquin els objectius a assolir, la metodologia més adequada, el calendari d'accions, el perfil dels participants, els sistemes de convocatòria, la informació a les altres àrees municipals, la difusió al conjunt de la ciutat i als participants, el sistema de comunicació i devolució dels resultats del procés i del seguiment de l'execució del projecte.

En aquest sentit, un dels projectes més ben valorats ha estat "Fem un Jardí" que ha tingut en compte la planificació i la devolució. Aquests protocols han ajudat que els i les participants es sentissin còmodes en un projecte que alguns anomenen "equilibrat" doncs, no hi havia una sensació de sobreesforç. Els alumnes, sense interrompre la vida habitual a les aules, aprenien diverses matèries mentre participaven en el disseny i execució d'un projecte tècnic.



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

**Plaça de la Porxada, 6, 1a planta**  
**Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32**  
**08401 Granollers**

**NIF P-0809500-B**

Entre altres aspectes van aprendre a "pensar en tota la gent del barri, en les persones amb discapacitat, la gent gran i els altres nens de l'escola" a més dels aspectes tècnics del que suposa dibuixar un plànol, els protocols per demanar un permís d'obres.... El projecte també ha tingut repercussió a nivell de barri i a nivell de ciutat: Granollers ja té quatre parcs i un proper a punt d'iniciar-se, dissenyats conjuntament amb la pròpia població usuària.

Evidentment, existeixen processos molt diversos quan a la dimensió, al volum, a l'abast del mateix. No és el mateix un projecte més acotat com el Centre de Cultura per la Pau o Fem Jardí, que un Pla de Mobilitat o el Pla Estratègic. Aquests darrers són projectes de més abast en tot els sentits: més nombre i diversitat de participants, més qüestions a plantejar, més àrees amb qui coordinar-se. Però la fórmula de determinar el perfil dels participants, estudiar les estratègies de comunicació per a divulgació i el seguiment del procés, concretar els protocols interns de coordinació d'àrees tècniques i l'alliberament d'un equip tècnic per fer-ne el desenvolupament, són qüestions comunes en tots ells en relació a la metodologia de treball.

Per un altra banda, es valoren les tècniques utilitzades en aquests processos encara que a vegades es considera que manca debat. En alguna ocasió s'han donat reunions excessivament tècniques que no estan a l'abast de tothom, com en el Pla Estratègic. En canvi, els debats del PEG han sabut adaptar-se al nivell dels participants. Com ja s'ha dit, la comunicació és un aspecte clau en els processos participatius i cal adequar-la segons els processos i els participants que es convoquin. Es poden utilitzar tècniques que facilitin la participació d'aquests convidats (gent gran, persones immigrants o amb discapacitat), escollint tècniques més orals o gràfiques i no tant, escrites.

En definitiva, els processos participatius cal que siguin equànimes. Han de partir d'una planificació clara on s'especifiquin objectius, metodologies, calendari, participants, referents polític i tècnics... Tanmateix cal cuidar la fase de devolució o retorn dels resultats així com el seguiment de la seva execució.

Per tradició històrica, és habitual que els consells siguin bàsicament informatius i amb els temps adquireixin un caràcter més consultiu i deliberatiu.

El fet d'endegar processos comporta, d'entrada, un cert caràcter consultiu i deliberatiu.

El fet de no incidir en la presa de decisions no significa necessàriament una menor implicació. El que compta és que estiguin ben definits d'entrada els objectius i ben gestionat el procés per obtenir els resultats esperats independentment del nivell de participació escollit.

## **2.6. Principals resultats de la Diagnosi participada**

### **2.6.1. Organització interna de l'Ajuntament de Granollers.**

- En primer lloc, cal definir una política municipal de participació, comuna de tot l'equip de govern, per així tenir un marc de referència a què acollir-se per a totes les àrees tècniques. Amb aquest marc, caldria clarificar que s'entén per participació ciutadana, per transversalitat i quina coordinació interna es requereix per a cada situació. Els responsables polítics i tècnics han de conèixer què suposa cadascuna de les intervencions participatives, per tal de decidir la metodologia més convenient i adequada a cada situació i segons els objectius que es pretenen assolir.

- Per a cadascun dels processos i situacions, cal decidir prèviament quin nivell de participació és pretén assolir tant en els diferents processos així com en els consells. Els responsables polítics han de conèixer els nivells de participació i el compromís que comporta cadascun per a poder decidir coherentment.

- Cal preveure una planificació clara de processos a realitzar a les diferents àrees de manera que no se solapin ni quedin buits. La informació tractada en un espai s'ha de saber transferir i compartir amb d'altres, per tal d'optimitzar el màxim els recursos (recursos humans de l'Ajuntament i la disposició en temps per part del teixit associatiu). A part, dóna cohesió a la línia d'actuació del govern i permet treure el màxim rendiment social. Aquesta idea és fa necessària especialment per plans i temes de gran abast.

- Incloure procediments de participació ciutadana en l'organització municipal requereix canvis en les formes de treballar i en el plantejament dels projectes. Es necessita empatia per treballar en equip, coordinar-se amb els altres departaments i posar-se en contacte amb altres àrees. Per canviar aquestes inèrcies i incloure la participació com un valor afegit als procediments municipals, s'haurà d'acompanyar d'un procés pedagògic dirigit a polítics i a tècnics.

### **2.6.2. En relació al Servei de Participació**

Davant de les propostes de millora a nivell general, el Servei de Participació Ciutadana pot esdevenir l'element cohesionador, entre l'estratègia política i la posada en pràctica dels aspectes participatius que es desenvolupin a dins de l'Ajuntament. Cal doncs, reorientar les funcions que aquest servei està portant a terme i dotar-lo d'una missió específica i concisa que faciliti el seu paper en el treball sobre participació ciutadana de l'ens municipal.

Per fer funcionar aquest servei cal doncs comptar amb un equip permanent i en exclusivitat, que estigui exempt d'altres tasques per tal de poder complir els objectius previstos.

Es tractaria d'esdevenir un servei especialitzat com a punt de referència per a tot l'Ajuntament amb la missió de promoure la participació ciutadana en totes les àrees i departaments municipals, facilitant-los eines i instruments específics. També cal que faci una feina d'apropament a les altres àrees que ja porten processos i gestionen espais participatius i donar-los suport i aconseguir la coherència amb els de la resta de l'Ajuntament. Aquest servei ha d'aportar qualitat, metodologies, avaluació i ha d'afavorir l'intercanvi de bones practiques.

Per tant, aquest departament tindria les següents funcions:

- Conèixer tots els processos que s'endeguen en l'Ajuntament de Granollers i els espais que es gestionen de forma participativa i vetllar per la seva qualitat.
- Crear un marc de referència útil per a tothom s'hi pugui acollir i facilitar els conceptes, la metodologia, els protocols, les eines i els instruments específics per a cada tipus de procés. Algunes eines servirien per protocol·litzar circuits i evitar que es repeteixin cada vegada que s'inicia una iniciativa participativa; eines com: llistat d'entitats, contactes, arxiu, protocols per relacionar-se amb els mitjans de comunicació, tenir coneixement de la normativa



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

vigent, etc.

- Fer el seguiment i el suport tècnic de cada procés, bé amb personal intern o extern. En aquest sentit, seria important que el servei també tingués personal per assessorar en l'aplicació de tècniques, dinàmica de grups i desenvolupament de processos participatius, tant en moments puntuals com per a processos de llarga durada.
- Vetllar per una bona planificació quan es donen diversos processos participatius simultàniament per tal d'evitar buits i solapaments.
- Tenir eines per facilitar la difusió i la devolució dels resultats als participants, com també la comunicació de l'evolució del projecte. En aquest sentit, els aspectes de comunicació són importants i caldria tenir-los estudiats prèviament a l'aplicació del procés.
- Aplicar sistemes d'avaluació continuada en relació a la gestió i als resultats dels processos.
- Fomentar l'intercanvi de bones pràctiques, tant dins l'organització municipal com amb altres municipis i organitzacions.

En definitiva, es tractaria d'un servei que coordinés el treball de participació de l'Ajuntament de Granollers. També tindria la tasca de promoció de la participació facilitant les eines, l'assessorament i el material necessari per poder endegar els processos de participació. Aquest servei no hauria de liderar processos, excepte ocasionalment per delegació d'Alcaldia o d'altres departaments.

### 2.6.3. En relació als Consells Municipals

Actualment, hi ha força diversitat en la forma de funcionar de cada consell o de les comissions de treball. Aquestes propostes van dirigides a promoure la participació ciutadana en aquests espais:

#### *Respecte a la participació :*

- Els responsables polítics o l'equip de govern han de decidir quin nivell de participació tindrà cadascun dels consells, i transmetre-ho clarament als participants a l'inici de la seva constitució. Així, l'expectativa dels participants s'ajustarà més a la realitat i el treball pot esdevenir més productiu i satisfactori.
- Promoure que la implicació de les entitats membres dels Consells vagi més enllà de l'assistència a les reunions, aportant propostes i responsabilitzant-se de tasques concretes.
- Ampliar el nombre d'entitats que hi participen i de ciutadania no associada. En els casos en què els estatuts no ho permetin, es podria incorporar aquests sectors en les comissions de treball. Una altra possibilitat és modificar algun article dels estatuts. La diversitat de mirades i d'aportacions pot enriquir la tasca dels consells.
- Millorar la difusió dels consells en diferents mitjans: el web municipal, Butlletí Municipal... per tal de fer conèixer aquest espai de participació a la resta de la població.

#### *Respecte a l'organització i funcionament :*

- Coordinar els consells existents per tal que no solapin àmbits i es pugui desenvolupar un treball conjunt i de cooperació.
- Es valora positivament que l'Ajuntament (tècnics i/o polítics) porti les tasques de secretaria i de dinamització dels consells, però cal evitar caure en un excés d'intervencionisme.
- Adequar la disponibilitat del personal tècnic de l'Ajuntament a la dinàmica del Consell (respecte a la dedicació o l'horari de les reunions).
- Vetllar perquè les reunions siguin operatives i resolutives. Això requereix d'una feina important prèvia a la pròpia reunió: tramesa de la informació i la documentació corresponent, planificació i comunicació.
- Promoure que el Plenari sigui més un espai per al debat i la reflexió col·lectives, a més de donar informació o d'aprovació de les propostes dels grups de treball. Donar més protagonisme a les entitats, de manera que el Consell també sigui un espai per a comunicar les seves activitats.
- Convocar els plenaries amb una periodicitat adequada segons el nivell d'activitat del consell. Realitzar els plenaries amb una periodicitat estipulada i evitar convocar-lo només quan hi ha temes que ho requereixen.

#### *Respecte als resultats:*

- Promoure la creació de comissions i grups de treball dintre dels Consells.
- Garantir una devolució i un seguiment de les propostes generades, especialment en els grups de treball.
- Evitar buits i solapaments en les activitats en el si dels consells. Per a això, es recomana fomentar l'acció conjunta entre consells i entre les pròpies entitats que formen un mateix consell. Caldria valorar una possible simplificació del mapa de consells i altres òrgans de participació.

### 2.6.4. En relació als processos participatius

D'altra banda, aquestes propostes són les que es recullen per millorar la implantació de processos participatius, coordinats i coherents dins d'una política d'acció conjunta de l'Ajuntament de Granollers. En aquest sentit:

- La voluntat política és fonamental i ha d'anar acompanyada d'una claredat estratègica com a equip de govern.
- La planificació i prioritització dels processos participatius s'ha de fer a nivell global de ciutat.

#### *Respecte a la participació :*

- Equilibrar la durada del procés amb la comunicació de la seva evolució als participants. Quan es tracta de processos llargs en el temps, cal anar



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

informant als participants dels objectius aconseguits de manera gradual. Aquesta mesura ajudarà a fer-ne el seguiment per part de tothom i a mantenir l'interès.

- Conèixer els objectius i el nivell de participació que es pretén assolir abans d'iniciar el procés. Els participants hauran de tenir aquesta informació per no generar falses expectatives.
- Cuidar el vessant de procés pedagògic per tots els actors socials. Qualsevol procés, tingui el nivell que tingui, ha de ser una "invitació" a la participació. És a dir, cuidar la gestió de la convocatòria: no deixar-se a ningú dels qui han de ser-hi, convocar-los per carta i/o correu electrònic, recorda'ls-hi per telèfon, crear ambient constructiu i informar-ne de l'evolució.
- Tenir en compte els altres processos participatius iniciats a la ciutat i a qui s'ha convocat per no saturar a les associacions amb diverses convocatòries simultànies.
- Obrir noves propostes de participació per involucrar a persones que no solen participar en aquest tipus de convocatòria: canviar horaris, anar als llocs on es reuneix la gent.

**Respecte a l'organització i funcionament :**

- Preveure la programació, el calendari, l'horari i el procediment de convocatòria. És a dir, el com i el perquè.
- Cuidar el vessant comunicatiu, especialment en el retorn dels resultats i el seguiment d'accions que es desprenen a posteriori. També en aquest tema, cal comunicar mitjançant diversos canals, no limitar-se únicament amb l'escrit, sinó també utilitzar mitjans orals i visuals.
- Dotar a l'equip tècnic municipal assignat a un procés participatiu determinat, del temps i recursos necessaris per poder desenvolupar-lo amb criteris de qualitat.
- Crear els canals necessaris de coordinació amb les altres àrees i departaments quan el tema ho requereix.
- Tenir el suport del servei de Participació Ciutadana de l'Ajuntament per obtenir diferents recursos (tècniques, protocols, assessorament per temes concrets...).

**Respecte als resultats:**

- Cuidar la devolució de resultats, informant de les conclusions als participants i explicant-los-hi com es reflectiran amb les actuacions futures de la ciutat. També s'ha d'anar informant dels resultats que es vagin aconseguint durant el procés.
- Preveure sistemes complementaris de comunicació per a fer arribar a tots els i les participants els resultats dels processos on s'han involucrat. Aquesta mesura pal·liarà els déficits de l'actual sistema, quan des de l'organització municipal s'envia la informació però no tothom la rep. Per exemple, l'OAC podria ser un lloc on els participants podrien demanar i rebre informació dels processos. Caldria habilitar al futur web municipal un espai on poder consultar la informació dels processos.
- Incloure les línies d'actuació resultants dels processos en els plans i actuacions estratègics que l'Ajuntament de Granollers vagi desenvolupant. Per exemple, el Pacte Ciutadà per la Mobilitat tindrà mesures que es podrien incloure a l'Agenda 21 local, i a l'inrevés, per nodrir-se mútuament.
- Fer referència als resultats -d'on provenen, de quan són i per què- quan s'obre una nova línia de treball o s'enceta un nou projecte.

En síntesi, es considera que un element clau és la definició d'una política municipal comuna en qüestions relatives a la participació ciutadana. D'altra banda, es valora estratègicament redefinir les funcions del Servei de Participació com a referent especialitzat que ha d'aportar suport, qualitat, metodologies, avaluació a totes les àrees municipals en els nous processos. L'aportació d'eines i metodologies d'aquest nou servei a les altres àrees ajudaran a millorar els déficits detectats de comunicació, difusió, coordinació, planificació...

### **3. MODEL DE PARTICIPACIÓ A L'AJUNTAMENT DE GRANOLLERS**

#### **3.1. Introducció**

De manera ordinària, els consells d'àmbit global, sectorial o territorial seran els interlocutors estables amb l'Ajuntament, però també podran participar en aquells processos o consultes puntuals que els hi afectin. Així mateix, la ciutadania no associada, o aquella que no és membre d'aquests òrgans estables, hi podrà participar de la manera que es determini en cada cas en aquells òrgans estables de caire global, sectorial o territorial.

El model de participació que vol impulsar l'Ajuntament de Granollers implica l'aposta per la coherència entre tots els òrgans i processos participatius endegats al municipi, de tal manera que es puguin visualitzar com un tot, com una estratègia comuna que reflecteixi:

- La voluntat política de l'Ajuntament de Granollers per impulsar i afavorir les pràctiques participatives en la governança de la ciutat, de manera global, sectorial i territorial.
- Una organització interna cohesionada i organitzada al voltant d'aquesta voluntat política, que integra la transversalitat com a condició prèvia.
- Un estil identificable en la praxis participativa del municipi. Aquest estil es basarà en una comunicació efectiva, en l'acompliment dels nivells dels compromisos adquirits, en la promoció de la diversitat i en la igualtat d'oportunitats.
- Pràctiques innovadores, inclusives i imaginatives en les metodologies i les tècniques a utilitzar en aquesta promoció de la participació.
- Una interlocució flexible, comprensiva i realista, que promoció tant l'associacionisme com la veu de les persones no associades.
- Una cultura política comuna, que es fonamenta en l'aprenentatge i la promoció de les pràctiques participatives com a element de qualitat i de complicitat en la gestió dels afers públics.
- Un lideratge inequívoc del govern municipal, que dota dels recursos i de la visualització necessària a aquest àmbit interdepartamental del govern del municipi.

#### **3.2. L'agenda participativa**

L'agenda participativa és l'instrument de planificació, ordenament i seguiment de les actuacions municipals en l'àmbit de la participació ciutadana. Es nodreix de les agendes previstes en els plans estratègics de la ciutat, dels consells, espais o òrgans estables de participació i, en tercer lloc, d'aquells processos participatius que s'impulsen al municipi.



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

L'agenda es realitzarà amb un caire obert i flexible, per tal de donar cabuda a noves actuacions o iniciatives des de qualsevol àmbit de les competències municipals, i aquells que afectin de manera especial al municipi. Haurà de ser actualitzada o modificada en funció de les necessitats i del calendari d'actuacions, i serà accessible als diferents agents socials.

Les normes sobre el seu funcionament –inclusió / exclusió de temes, modificacions i calendari concret- seran proposades pel Servei de Participació i hauran de ser consensuades amb els consells de participació i les àrees de l'Ajuntament, mitjançant un protocol de funcionament.

A l'agenda constaran les dades bàsiques sobre els objectius, les tècniques utilitzades, el marc d'actuació i altres elements que serveixin per a delimitar i acotar els processos concrets.

La prioritat de l'agenda s'encabeix en aquells consells, espais i processos que afecten, en qualsevol àmbit, al conjunt de la ciutadania de la ciutat.

L'ens gestor d'aquesta Agenda Participativa serà el Servei de Participació, i amb el concurs de la resta d'àmbits i àrees municipals que impulsin processos que prevegin la participació ciutadana.

Com a complement d'aquesta Agenda, el Servei de Participació construirà i gestionarà, dins dels límits que assenyalava la legislació vigent, una base de dades de ciutadans i ciutadanes que, sense formar part de cap òrgan estable de participació, han mostrat el seu interès per participar en processos globals, sectorials o territorials endegats pel govern municipal. Aquesta base de dades servirà per enriquir les aportacions futures a programes, consultes o processos puntuals de participació, i augmentar de manera significativa la seva diversitat social.

L'aposta per la participació ciutadana s'ha d'estendre al conjunt de l'activitat municipal.

### 3.3. Els òrgans estables de participació

Granollers disposa de diferents òrgans i elements de participació, que es poden resumir de la següent manera:

Elements	Nombre
Òrgans de govern dels organismes autònoms	6
Organismes de participació territorial	1
Organismes assessors de participació territorial	12
Plans i projectes realitzats amb participació ciutadana	4
Consells d'abast específic	2
Comissions sectorials	5
Empreses municipals	3
Consorcis amb participació municipal i xarxes supramunicipals	13
Òrgans de govern d'entitats privades	8
Associacions de veïns	11

Aquests òrgans i elements de participació no estan regulats per una normativa comuna d'abast municipal que defineixi i estructurari la participació a un nivell de ciutat, amb independència dels seus estatuts o normes de funcionament.

Per tal de dotar d'un marc comú de funcionament a aquests consells i ens de participació, cal acotar els seus objectius, les seves funcions i la seva estructura mitjançant un Reglament Municipal de Participació.

Dins d'aquest Reglament, n'ocuparà un lloc preminent el futur Consell de Ciutat o Consell de la Vila, que aglutinarà i racionalitzarà les instàncies de participació que existeixen suara i serà l'òrgan assessor de l'alcalde.

Aquest Reglament definirà les característiques, les atribucions i el funcionament dels consells sectorials, dels consells territorials i d'altres ens i elements de participació de la ciutat de Granollers, les seves relacions i els mecanismes adients de coordinació entre tots ells.

### 3.4. El Servei de Participació

El Servei de Participació és el referent i l'estructura formal amb què es dota l'Ajuntament de Granollers per impulsar i facilitar la participació ciutadana en el seu territori.

Així, el Servei de Participació esdevé un servei especialitzat, un punt de referència consultor i dinamitzador per a tots els departaments municipals per tal de facilitar-los eines i instruments específics.

El Servei de Participació coordinarà els processos i actuacions amb una visió coherent, integrada i integradora, però la responsabilitat d'impulsar i afavorir la participació ciutadana recau en la totalitat de les àrees municipals, amb les directives emanades d'aquest Pla Director de Participació.

Aquest servei ha de permetre internalitzar el màxim de funcions. Així mateix és l'òrgan de referència per als ciutadans i ciutadanes a l'hora de rebre informació i assessorament dels processos participatius endegats des de l'Ajuntament de Granollers.

Els seus objectius seran:

- Informar de la viabilitat tècnica i assessorar metodològicament els diferents processos endegats o per iniciar des dels diferents àmbits de govern municipal.
- Gestionar l'Agenda Participativa del municipi i centralitzar la informació.
- Dissenyar i gestionar la base de dades dels ciutadans/ciutadanes que es volen implicar en processos participatius de qualsevol caire.



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

- Impulsar i facilitar processos amb la col·laboració de les diferents àrees municipals, garantint-ne la transversalitat de la política participativa del govern municipal.
- Participar en xarxes locals i supralocals per tal d'afavorir l'intercanvi de bones pràctiques.
- Afavorir el creixement i el desenvolupament del teixit associatiu del municipi.
- Sensibilitzar el conjunt de la ciutadania sobre la seva implicació en els afers municipals.
- Desenvolupar, donar suport i avaluar els diferents canals formals de participació.
- Difondre l'activitat dels consells a diferents mitjans, tant interns com externs, per tal de donar valor a la seva tasca. Aquesta difusió es faria de manera conjunta en un mateix espai o apartat.
- Proposar, si s'escau, i vetllar posteriorment pel bon funcionament i compliment del futur Reglament de Participació Ciutadana.
- Proposar i gestionar la formació en participació dels agents locals (polítics, tècnics i ciutadania).
- Gestionar, eventualment, la convocatòria única de subvencions per a les associacions i el Registre Municipal d'Entitats.
- Dissenyar un mapa actualitzat d'òrgans, processos i elements de participació al municipi.
- Continuar treballant per al correcte manteniment de la base de dades.
- Els serveis implicats en els processos de participació s'encarregaran de gestionar i fer difusió entre la ciutadania dels endegats, ja bé sigui pels mitjans municipals de comunicació o d'altres que es considerin oportuns.
- Treballar per a disposar de tècnics preparats per a poder dinamitzar els processos de participació.

#### **4. LÍNIES I ACCIONS ESTRATÈGIQUES D'ACTUACIÓ**

El Pla Municipal de Participació Ciutadana és un document estratègic per a la definició d'un model de gestió municipal, mitjançant el qual s'establixen uns objectius compartits i unes normes comunes, adreçades a facilitar la corresponsabilitat i la governança de la ciutadania en la gestió municipal.

És un instrument de planificació amb què es dota el govern per orientar la participació ciutadana en els propers anys. Amb voluntat de convertir-se en el full de ruta a mitjà termini, i ha de vetllar per incorporar una manera de governar més compromesa, participativa i relacional.

Un cop assenyalats els objectius, aquest Pla ha de garantir-ne una direcció adequada, una estratègia comuna i uns mecanismes i processos de treball per a la finalitat perseguida: la creació d'espais de diàleg, de compromís, d'execució i d'avaluació continuada de la política municipal.

Tot aquest aspecte és el que caldrà incorporar en el proper reglament de participació i, que tindrà en compte els següents punts:

**1- Identificar l'àmbit: Sobre què es participarà?**

Definir els grans àmbits o temes que seran sotmesos a processos de participació ciutadana. L'elaboració d'una Agenda Participativa ajuda a sistematitzar i organitzar els objectes de les accions i els processos de participació programats a la ciutat.

**2- Identificar els actors socials: Qui ha de participar?**

El Pla s'adreça a tota la ciutadania, associada o no, i per tant ha de donar compliment al compromís de què tothom ho pugui fer.

**3- Estructurar la participació: Com s'ha de participar?**

Estructurar aquesta participació –permanent, circumstancial, formal o informal- i definir l'articulació entre l'estructura formal (els òrgans estables) i els processos o accions puntuals.

**4- Validar la participació: Com s'avalua el procés?**

Definició dels mecanismes i mètodes que avaluin, de manera permanent, el seu grau d'acompliment, les millores a introduir i la devolució a la ciutadania i a la resta d'agents.

##### **4.1. Principis estratègics**

La posada en marxa de les línies estratègiques i de les accions concretes a desenvolupar en el decurs dels propers anys no és una agenda detallada de les actuacions a realitzar, sinó un pla consensuat d'objectius, metodologies i avaluació permanent que necessita:

- La implicació del conjunt de les àrees, àmbits, regidories i responsabilitats del govern municipal.
- La discussió i valoració per part dels agents implicats en la seva concreció, a banda dels agents polítics i tècnics de l'Ajuntament, en aquest cas la ciutadania associada i la no associada.
- La temporalització concreta i realista dels seus objectius.
- La dotació dels seus recursos humans, econòmics i legitimadors –el principi d'autoritat- per part dels agents implicats, els recursos humans i econòmics per a tirar endavant aquest Pla són els propis del Servei de participació.

Aquestes línies estratègiques que s'enumeren a continuació, per tant, no pretenen determinar un calendari d'accions correlatives, sinó dibuixar aquells traços que contribuiran a fer efectiva, realista i eficient la política participativa de l'Ajuntament de Granollers.

Algunes de les actuacions proposades es podran realitzar a curt termini, i d'altres necessitaran una reformulació d'acord amb les circumstàncies, però en tot cas seran el resultat d'una voluntat política clara per part dels agents que fan possible i viable la participació ciutadana.

En aquest Pla Municipal De Participació Ciutadana no es volen jerarquitzar ni les instàncies, ni els mètodes ni els òrgans de participació. Les responsabilitats polítiques, tècniques i ciutadanes se situen a un mateix nivell en el disseny, discussió, posada en marxa i validació de les decisions adoptades, tot i que compten amb un lideratge clar des de l'àmbit del govern del municipi.

##### **4.2. Línies estratègiques**

###### **Referides als espais i processos participatius**



**Ajuntament de Granollers**  
**Àrea de Programació, Relacions Ciutadanes**  
**i Serveis d'Alcaldia**

Plaça de la Porxada, 6, 1a planta  
Tel. 93 842 67 33. Fax 93 842 67 32  
08401 Granollers

NIF P-0809500-B

- Coordinar les diverses instàncies, consells, espais i processos de participació per tal de simplificar i clarificar la seva composició, les seves funcions i els seus objectius.
- Adequar els canals i espais de comunicació amb la ciutadania, per tal de facilitar la participació d'associacions i de persones no associades. Ampliar les consultes a la ciutadania aprofitant-ne les noves tecnologies i els nous formats comunicatius.
- Establir pautes i criteris per a la consolidació i nova creació dels consells de participació municipals.
- Establir pautes i criteris per a la posada en marxa de processos participatius per part de les diferents àrees municipals, amb l'objectiu de consolidar la transversalitat municipal en les polítiques de participació.
- Potenciar la figura del Servei de Participació, com a cohesionador i referent de la política participativa al municipi. Consolidar el seu paper i dotar-lo dels recursos necessaris.
- Sistematitzar i ordenar els òrgans estables de participació, afavorint la seva transparència, la seva dinamització i la concreció dels seus projectes en l'àmbit de les seves competències.
- Crear i mantenir actualitzada l'Agenda Participativa de Granollers, amb les aportacions de les diferents àrees municipals.
- Crear i mantenir actualitzada la base de dades de persones del municipi interessades en participar a títol individual, ja sigui en espais com en processos específics o sectorials de participació.

**Referides a la ciutadania i al teixit associatiu de la ciutat**

- Potenciar un teixit associatiu autònom, democràtic i amb funció social, implicat en la política participativa de l'Ajuntament.
- Potenciar les funcions dels equipaments municipals com a nivell bàsic i territorial de la participació ciutadana.
- Dissenyar un model formatiu en participació per a tècnics i representants associatius del municipi, que posi l'accent en l'intercanvi i el coneixement de les bones pràctiques.
- Potenciar el treball en xarxa dels diferents òrgans de participació existents al municipi, i d'aquests amb altres òrgans supramunicipals.
- Promoure la diversitat ciutadana en els òrgans, espais i processos de participació, garantint-ne la seva accessibilitat universal (informació, continguts, escenaris físics, discriminació positiva).
- Ser proactius en la recerca de persones que siguin actives en els seus camps i establir criteris de motivació a la ciutadania per tal que participi dels processos ciutadans.
- Potenciar l'amplitud dels processos participatius en coordinació amb els òrgans estables de participació.

**4.3. Accions d'impuls del Pla**

- Difondre adequadament aquest Pla Municipal De Participació Ciutadana, un cop aprovat pel Ple Municipal, tant a les entitats com al conjunt de la ciutadania i a les diferents àrees municipals.
- Fixar, d'acord amb els diferents consells, un cronograma d'actuacions per a portar a terme els objectius, desenvolupar els projectes i establir els recursos necessaris per a portar-ho a terme.
- Elaborar i consensuar un Reglament orgànic de Participació, amb els diferents consells, amb al ciutadania en general, entitats (culturals, esportives, educatives, veïnals, polítiques, sindicals...)
- Dissenyar i actualitzar permanentment un mapa relacional de recursos participatius d'espais, consells i processos participatius que inclogui les seves principals característiques.
- Crear l'Agenda Participativa anual del municipi.
- Crear de la base de dades de persones amb voluntat de participació i no adscrites a cap entitat.
- Discutir i programar un pla formació biennal per a tècnics municipals i associacions.
- Establir una agenda d'autoavaluació anual dels objectius i cada 3-4 anys una avaluació externa del grau d'acompliment dels objectius assenyalats en aquest Pla Municipal de Participació.

Granollers a 3 de maig de 2010

EL SECRETARI GENERAL ACCIDENTAL,  
per delegació,

Josep Cañas Caballero